

Mijnheer de Ere-voorzitter, Monseigneur,
Monsieur le Président, Mijnheer Rombouts,
Geachte leden van de Federale Raad Duurzame Ontwikkeling,
Chers membres du Conseil,

Eerste en vooral wil ik de Staatssecretaris Els Van Weert verontschuldigen die met koorts ziek te bed ligt.

Je vous remercie de votre invitation pour assister à cette première Assemblée Générale du Conseil fédéral au Développement durable en 2006, ainsi que pour tout le travail dur et utile que le Conseil a fait en 2005. Tout à l'heure mes collaborateurs ont écouté attentivement vos activités concernant la demande d'avis sur la dématérialisation, merci.

C'est avec plaisir que je veux répondre aujourd'hui à la question comment on a tenu compte l'année passée des avis du Conseil, notamment l'avis sur le texte-cadre de la Stratégie Nationale de Développement durable et l'avis sur l'évaluation annuelle de la politique fédérale au Développement durable.

Au cours du Sommet Mondial pour le Développement durable à Johannesburg, la Belgique s'est engagée à entamer en 2005 la mise en œuvre d'une stratégie nationale de développement durable (SNDD). Cette stratégie doit être le fruit d'une collaboration entre les entités fédérées et le gouvernement fédéral et cela en concertation avec les parties prenantes et les pouvoirs locaux.

Het Advies van de FRDO was een insteek om het voorstel van kadertekst aan te passen. In verschillende interkabinettenvergaderingen werd de inhoud van het Advies, evenals deze van de stakeholders van de overige betrokken beleidsniveau's, aandachtig onderzocht en besproken.

Le texte-cadre a subi quelques modifications importantes après le tour des demandes d'avis auprès les parties prenantes respectives des niveaux politiques.

Entre-temps les différents ministres compétents pour le Développement durable ont atteint un consensus sur le texte-cadre et celui a été approuvé par les gouvernements respectifs.

De tweede fase van de nationale strategie is ingezet waarin een concretere invulling zal gegeven worden aan de beleidsoverschrijdende, coherente samenwerking.

Wat de thema's voor samenwerking betreft, zijn naast de zes verticale thema's van de EU-SDS de volgende twee voorgestelde horizontale thema's weerhouden die de Federale Raad eveneens onderschrijft: duurzame productie- en consumptiepatronen en educatie. Hiernaast is er toch ook voor gendergelijkheid geopteerd in plaats van het door de Raad voorgestelde gelijke kansenbeleid en dit met de optimale afstemming op het internationaal beleid voor ogen. Tevens is het onderwerp fiscaliteit als vierde horizontaal thema opgenomen.

In het advies van de FRDO is duidelijk de bezorgdheid uitgedrukt om tot een betere integratie van het ecologische, het economische en het sociale aspect van duurzame ontwikkeling te komen, evenals tot een beter evenwicht tussen haar interne en externe dimensie. Het integratiebeginsel is alvast een belangrijk uitgangspunt van de Interministeriële Conferentie Duurzame Ontwikkeling Ad hoc. Evenwel zal de bekommernis om de daadwerkelijke stroomlijning tussen de Lissabon- en Göteborgprocessen verder meegenomen worden in het tweede luik van de Nationale Strategie Duurzame Ontwikkeling.

In de kadertekst is tevens opgenomen dat, indien de aangekondigde herziening van de EU-SDS uitmondt in een gewijzigde EU-themabepaling, een stroomlijning tussen de NSDO en het internationale gebeuren verzekerd zal blijven.

Een duidelijkere omschrijving van de verschillende stappen in het proces van samenwerking is opgenomen in de kadertekst. Zoals de FRDO in haar advies aangegeven heeft, is een inventarisatie van de bestaande initiatieven, een beschrijving en analyse van de bestaande Belgische situatie een eerste stap. Een langetermijnvisie, gekoppeld aan strategische en operationele doelstellingen, concrete acties en indicatoren volgen hierop. Het is inderdaad van cruciaal belang om verder te gaan dan het expliciteren van principes en intenties. Het is maar de vertaling naar concrete maatregelen en acties die bijdraagt tot een reële duurzame ontwikkeling. Een streefdatum ter afronding van de inventarisatie en beschrijving van de actuele situatie, samen met het opstellen van een visietekst is mei 2006. De vertaling naar strategische en operationele doelstellingen, concrete acties en indicatoren zou tegen het voorjaar van 2007 afgerond moeten zijn.

De plus, je suis contente que les acteurs du CFDD ont réagi avec beaucoup d'enthousiasme sur la proposition du texte-cadre et qu'ils souhaitent porter la co-responsabilité au travers les partenariats avec l'Etat et avec d'autres parties prenantes. Le CFDD sera impliqué dans le deuxième volet de la stratégie, c'est-à-dire dans les démarches déjà mentionnées. La manière d'impliquer les parties prenantes va être toutefois la même que dans la première phase, c'est-à-dire au travers de demandes d'avis adressées aux parties prenantes respectives par niveau politique.

Monseigneur, Mijnheer de Voorzitter, Geachte leden,

In verband met het advies van de Raad voor de jaarlijkse evaluatie van het federale beleid duurzame ontwikkeling, uitgebracht op 3 februari 2005, wil ik U vooreerst de context duiden waarbinnen ik gebruik gemaakt heb van dit advies. In diezelfde periode heeft het Rekenhof het 'Verslag betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling' gepubliceerd. Mag ik opmerken dat dit een unieke gebeurtenis was en is? Samen met de rapporten van de Interdepartementale Commissie en de Task Force vormden deze documenten de basis om in de lente van vorig jaar op het niveau van de regering de jaarlijkse evaluatie te houden, in het bijzonder de voorbereiding van het antwoord op het verslag van het Rekenhof.

In reactie op het advies van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling zal ik de krachtlijnen van het advies volgen. Hierbij zal ik in de eerste plaats focussen op een aantal concrete punten.

1. Optimiser le cycle politique.

Le gouvernement se rallie à la constatation de la Cour des Comptes comme quoi le calendrier prescrit par loi est efficace en puissance. Il y a en outre la constatation générale que l'approbation, au printemps 1997, de la loi relative à la coordination de la politique fédérale de développement durable ne signifiait pas pour autant que des moyens furent d'emblée prévues pour les organes visés dans la loi. Cela explique également en partie le retard enregistré. Le gouvernement se fait fort que l'efficacité potentielle peut être effectivement réalisée dans les années à venir à l'occasion de la préparation du troisième plan fédéral, qui doit entrer en vigueur fin 2008. En effet, le troisième rapport fédéral était disponible en décembre 2005, le quatrième est promis pour septembre 2007. Ainsi, le prochain plan fédéral pourra se baser sur deux rapports. Les autres considérations énoncées par la Cour des Comptes, en renvoyant notamment à l'avis du CFDD, doivent faire l'objet d'une discussion approfondie sur l'articulation du planning par rapport à la législature et/ou au long terme. Il s'agit toutefois d'un sujet qui ne se limite pas à la loi du 5 mai 1997. C'est pourquoi le gouvernement a invité le Sénat, chambre de réflexion parlementaire, à se pencher sur cette matière.

2. Duurzame ontwikkeling als beleidskader

Volgens mij zijn hier twee belangrijke punten aan te halen. Enerzijds is er de nood aan de versterking van de horizontale integratie. Ik verwijs hiermee naar opvolging van de cellen 'duurzame ontwikkeling' die in elke FOD of POD zijn opgericht. Deze opvolging is zowel gericht op de bestaande als op inhoudelijke werking. Vorig jaar heb ik beide punten op de ministerraad gebracht; ook dit jaar volgt in de lente een stand van zaken. Zowel de POD-DO als het ICDO Secretariaat staan – elk vanuit hun taken - ter beschikking voor de ondersteuning van de cellen 'duurzame ontwikkeling'. Mag ik er trouwens op wijzen dat de werkzaamheden van de cellen 'duurzame ontwikkeling' - en in het bijzonder hun actieplannen – gedragen moeten worden door de voorzitters en/of directiecomités van de respectievelijke FOD's/POD's? Anderzijds moeten in de toekomst belangrijke beleidsbeslissingen onderworpen worden aan een DOEB, een duurzame ontwikkelings effectenbeoordeling. Zowel het 1ste en het 2de Federaal Plan als het Regeerakkoord 2003 maken hier melding van. Welnu, op basis van een afrondend beleidsondersteunend wetenschappelijk onderzoek heb ik recent een proces in gang gezet om te voorzien in het juiste administratieve en juridische kader.

3. Werk maken van een nationale strategie

Dit punt heb ik in het begin reeds aangehaald.

4. Indicatoren vastleggen

Naast het werk van de Task Force rond indicatoren – ik verwijs naar de bijlage aan het 3de Federaal Rapport Duurzame Ontwikkeling dat in december 2005 verscheen – zal tijdens de tweede fase om te komen tot een Nationale Strategie voor Duurzame Ontwikkeling werk gemaakt worden van een instrumentenbord van indicatoren, zich onder meer inspirerend op het advies van de FRDO van 19 februari 2004.

5. Mettre les intentions en application

Le gouvernement a évalué la réalisation ultérieure des objectifs en matière de développement durable. Ils ont fait l'objet d'un examen approfondi au sein de la CIDD, tant en ce qui concerne le premier plan fédéral que le deuxième plan fédéral. Sur base de ces travaux, d'une part, j'ai présentée au gouvernement les mesures prévues dans le premier plan fédéral qui devraient être reprises et sous quelle responsabilité et, d'autre part, j'ai proposée qui sera responsable de la mise en œuvre des différents volets prévus dans les 31 actions du deuxième plan fédéral.

Entre-temps le secrétariat de la CIDD a développé une banque de données avec toutes les mesures, à la disposition des SPF's et SPP's, pour mieux suivre l'état de lieu.

Uit het 3de Federaal Rapport inzake duurzame ontwikkeling blijkt dat de implementatie van minstens 71% van de maatregelen uit het eerste Federaal Plan gestart werd. Even opmerken dat bepaalde maatregelen behoren niet meer tot de federale bevoegdheden. Dat resultaat toont echter een opmerkelijke vooruitgang ten opzichte van de eerste evaluatie van de implementatie van het plan, die het Federaal Planbureau een jaar geleden maakte. Die werkzaamheden inzake beleidsevaluatie stimuleerden reeds de organisatie van een betere opvolging van de maatregelen van de Plannen van Duurzame ontwikkeling. Vooruitgang werd geboekt dankzij het ontwikkelen van een methode om de uitvoering van de plannen meer systematisch te volgen.

6. De burger bij het beleid betrekken

Participatie is een belangrijk onderdeel van het beleid duurzame ontwikkeling. Daarom dienen de burgers en het middenveld zoveel mogelijk betrokken te worden bij het beleid duurzame ontwikkeling. In oktober 2005 werd de eerste editie van de week duurzame ontwikkeling met succes georganiseerd. In totaal namen een 300-tal organisaties, over heel België deel. Dit initiatief wordt in oktober 2006 herhaald.

Met betrekking tot het stimuleren van de lokale agenda 21 werden subsidies toegekend voor initiatieven terzake aan een aantal steden en gemeenten. Ook via de NSDO, zoals aangegeven werd het advies van de gemeenten gevraagd voor het opstellen van de gemeenschappelijke kadertekst. Ook in de toekomst, tijdens de tweede fase van de NSDO zullen de lokale overheden betrokken worden. Op dit punt kom ik later nog terug.

Er is ook gevraagd om enkele krachtlijnen van de beleidsbrief 2006 toe te lichten.

Een eerste krachtlijn situeert zich in de federale planning. De eerste voorbereidingen voor het derde federaal plan duurzame ontwikkeling zullen binnenkort van start gaan. Een van de elementen hierin is een onderzoeksproject over de verbetering van de raadpleging van de bevolking over het voorontwerp van het federaal plan.

Ten tweede zullen de FOD's en de POD's ondersteuning krijgen bij de implementatie van duurzame ontwikkeling in hun eigen beleid. Ik verwees hier reeds naar. Een belangrijk element hiervan is verduurzaming en milieuzorg in het eigen huishouden. Zo zullen uiterlijk in 2007 alle FOD's en POD's over een EMAS-certificaat moeten beschikken. Even fier meedelen

dat het staatssecretariaat van duurzame ontwikkeling en sociale economie hier reeds over beschikt sedert eind 2005.

Ten derde zal zoals reeds eerder vermeld gaat er in 2006 hard werk gemaakt worden van een concretisering van de kadertekst van de Nationale Strategie Duurzame Ontwikkeling die in 2005 overeengekomen is en het tweede luik van de Nationale Strategie inhoudt. Ook in 2006 is het mijn intentie om nauw overleg te plegen met de Raad.

Een vierde krachtlijn van het beleid in 2006 vormt het aanmoedigen van duurzame consumptie- en productiepatronen en dit op verschillende wijzen: ik reken alvast in het verlengde van het geleverde werk rond het advies over natuurlijke hulpbronnen en dematerialisatie op Europees niveau op de inbreng van de Federale Raad voor een Belgische strategie hiervoor.

Binnen de benadering gericht op ondernemingen kadert de adviesvraag over MVO en het daaraan gekoppeld actieplan. Ik kijk er ook alvast naar uit om over enkele maanden - met onder andere de actoren van de Raad - in het aangekondigd forum over het referentiekader maatschappelijk verantwoord ondernemen verder met jullie op dit onderwerp in te gaan.

Binnen de produktgerichte benadering staat de promotie van labels centraal, de stimulering van de integratie van de diverse dimensies van duurzame ontwikkeling binnen de labels, evenals het uniform loket voor het Europese eco-label en het Belgisch sociaal label.

Sensibilisering naar het groot publiek is uiteraard onmisbaar om de consumptiepatronen te verduurzamen. Een voorbeeld van dit laatste is "duurzaam bouwen". Voor de tweede maal op rij zullen bezoekers aan Batibouw door de steun van de staatssecretaris professioneel planadvies kunnen inwinnen om hun bouw of verbouwing zo duurzaam mogelijk te maken.

Een vijfde krachtlijn is het draagvlak voor duurzame ontwikkeling verdiepen en verbreden. De enquête van de Federale Raad over het maatschappelijk draagvlak heeft aangetoond dat het verder zetten van sensibiliseringscampagnes uitermate belangrijk is. Verschillende acties worden hiertoe opgezet: ik verwees hier reeds naar. Verder wordt steun gegeven aan de koepelorganisaties VODO en Association 21. Concrete duurzame ontwikkelingsprojecten op het terrein en sensibiliseringsactiviteiten en informatieverspreiding worden eveneens ondersteund. De tweede week duurzame ontwikkeling, waarbij ik me verheug over het enthousiasme waarmee de Federale Raad hierrond wil samenwerken, de portaalwebsite duurzameontwikkeling.be en de vulgariserende website duurzame-info.be zijn de belangrijkste voorbeelden.

Et, last but not least, j'ai l'intention de rester active en 2006 dans les négociations internationales et de rester dans le peloton de tête en ce qui concerne les processus de développement durable. La « Commission on Sustainable Development » 14 au sein des Nations Unies deviendra une apogée et celle-ci sera donc préparée activement.

Monseigneur, Mijnheer de Voorzitter, Geachte leden,

Nog even samenvatten wat er van de Raad in 2006 verwacht wordt in termen van adviezen. Ik meen dat het geen klassiek jaar zal worden in de zin dat we de Raad op verscheidene momenten zullen uitnodigen voor een intensieve interactie. Dit kan desgevallend leiden tot een advies. Ik som de onderwerpen even op :

- Maatschappelijk verantwoord ondernemen (advies plus deelname aan het forum);
- Europese Strategie Duurzame Ontwikkeling (ronde tafel) ;
- Nationale Strategie Duurzame Ontwikkeling (inclusief proces rond indicatoren en interactie op verscheidene momenten tijdens de tweede fase) ;
- Natuurlijke Rijkdommen en Dematerialisatie (tweede advies) ;
- Duurzame Ontwikkelings Effecten Beoordeling (interactie en advies).
- Jaarlijkse evaluatie van het federaal beleid inzake Duurzame Ontwikkeling

Een zwaartepunt zal duidelijk liggen in de eerste helft van 2006. De modaliteiten zullen we natuurlijk verder afspreken.

En conclusion je veux exprimer une fois de plus ma reconnaissance pour le travail réalisé par le Conseil fédéral. Ce travail a été une source d'inspiration et d'information importante pour moi.

Merci pour votre attention.